

Banc d'Experiències i Bones Pràctiques

EL PREGÓ DELS INFANTS A LES FESTES DE SANTA EULÀLIA

FITXA DIVULGATIVA. ANY EDICIÓ 2017

Per una infància de ple dret

Promogut per: Departament de Promoció a la Infància

Ajuntament
de Barcelona

PRÀCTICA ACTUALITZADA
2022

Presentació

El Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia és un programa educatiu per a la promoció i difusió dels drets dels infants reconeguts a la Convenció dels Drets dels Infants aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides el 20 de novembre del 1989. La proposta posa l'èmfasi en el reconeixement dels infants com a ciutadans i ciutadanes de ple dret, tot reflexionant sobre l'exercici dels drets i els compromisos que d'aquest se'n deriven. També s'analitzen les institucions polítiques i els espais de participació ciutadana dels quals la ciutat es dota amb aquesta finalitat. S'anima als infants a pensar el dret a la participació des d'una mirada àmplia, reflexionant i prenent consciència de la seva importància com a protagonistes en la construcció d'una ciutat amable, solidària i acollidora. S'utilitza una metodologia que incideix en els valors de la convivència i la participació a la ciutat, potenciant la corresponsabilitat i la implicació de l'alumnat en la millora del seu entorn.

Després de 13 anys d'implementació del Pregó, l'experiència està molt arrelada i es manté la demanda i la participació d'escoles de manera continuada. Així mateix, es fa una bona valoració per part de les escoles i els nens i nenes participants i protagonistes actius els Pregó i dels i les representants polítiques que han pogut participar al llarg de tots aquests anys.

Aquesta pràctica està vinculada amb: drets civils, participació, infància, ciutat, districte

El context

L'any 2004 es va endegar un projecte molt innovador: fer participar als infants en la redacció del pregó que anualment es pronuncia per les festes de Santa Eulàlia. Des del 20 de desembre fins al 17 de gener tots el nois i noies de la ciutat, entre 6 i 12 anys, van poder participar, a través de la web dels infants (www.bcn.es/dretscivils/infancia), en la redacció del pregó de les festes de Santa Eulàlia. D'aquesta manera van poder fer sentir la seva veu sobre la ciutat, les seves tradicions i tot allò que volguessin dir sobre els temes que els preocupen. Entre totes i tots els participants es va fer un concurs per poder viure el pregó de ben a prop. L'any 2005 s'inicia una nova etapa i un nou model d'aquesta activitat. "El Pregó de la Laia" es converteix en un concurs per decidir el millor text dels infants de les escoles de la ciutat i se li dona el format del pregó de les festes d'hivern, les festes de Santa Eulàlia.

A partir de 2008, neix “El pregó de la Laia: La Veu dels Infants” com a programa educatiu que posa l’accent en la participació democràtica i ciutadana i que es vehicula a través d’activitats escolars adreçades a infants de 3r, 4t i 5è d’educació primària. Amb aquesta iniciativa, els nens i nenes prenen la paraula, i amb les seves propostes i suggeriments participen de forma conjunta en l’elaboració del Pregó que dóna inici a les festes d’hivern de la ciutat (festes de Santa Eulàlia). El projecte vol afavorir de forma molt més clara els drets dels infants a participar i a opinar, tenint com a referència el projecte liderat per l’IMEB de l’Audiència Pública de Nois i Noies de Barcelona. Des de 2014 i fins a l’actualitat, el Pregó dels infants a les festes de Santa Eulàlia té la voluntat que l’exercici de la participació dels infants sigui cada cop més real i que per tant es pugui establir un diàleg directe amb els i les responsables polítics. S’inicia doncs una nova etapa en què els infant, agrupats per centres educatius d’un mateix districte, elaboraran el manifest de districte. Aquest manifest és llegit a la sala de plens dels diferents districtes i incorpora un torn obert de paraules on els nens i les nenes interpel·len i fan arribar els seu projectes, suggeriment i queixes als representants polítics, establint-se un diàleg molt ric i molt ben valorat per tots els agents implicats.

Objectius i abast

El Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia té els següents objectius generals:

- Promoure el dret a la participació infantil reconegut a la Convenció dels Drets dels infants i el coneixement de les institucions polítiques i de participació ciutadana com a garantia de defensa dels drets.
- Facilitar que els infants s’iniciïn en l’exercici de processos participatius basats en la coresponsabilitat i la ciutadania activa.

Per la seva banda, el projecte es desenvolupa amb aquests objectius específics:

- Descobrir els Drets Humans en general i els Drets dels Infants en particular.
- Conèixer les institucions públiques i els mecanismes de participació de que es dota la ciutat, per escoltar la veu de la seva ciutadania, i com poden participar els infants.
- Crear de forma participada, entre totes les escoles participants en el programa, el Pregó dels Infants a les festes de Santa Eulàlia i el Manifestos de Districte.
- Fomentar la representació d’escoles de tots els districtes de la ciutat.

Pel que fa al col·lectiu destinatari, el projecte està dirigit a l'alumnat de 3r, 4t i 5è d'educació primària tant ordinària com d'educació especial.

El procés d'implementació

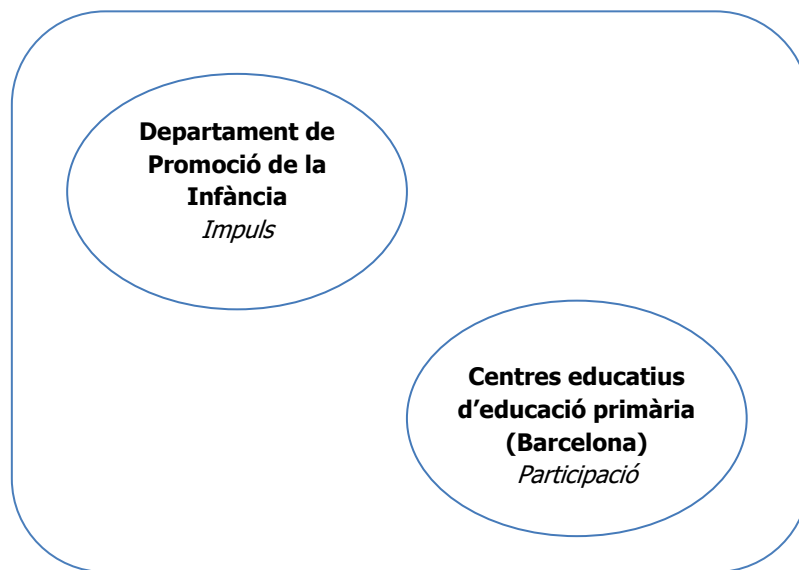
a) Etapes

La metodologia del projecte incideix en la participació a la ciutat, potenciant la coresponsabilitat i la implicació de l'alumnat en la millora del seu entorn, alhora que descobreixen el paper de les institucions, de les persones que treballen per a la ciutadania i dels espais de participació tant de ciutat com de territori. La següent gràfica presenta les etapes d'implementació del projecte El Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia:

PLANIFICACIÓ	PREGÓ A SANTA EULÀLIA	PREGÓ ALS DISTRICTES
<p>1) Selecció del eix de treball del curs i difusió entre els centres.</p> <p>2) Formació per al professorat: presentació de la metodologia.</p> <p>3) Treball als centres: l'alumnat revisa els seus drets i deures.</p> <p>4) Acte de l'encàrrec del pregó als infants per part de l'alcalde o alcaldessa</p>	<p>5) Elaboració del pregó de forma col·laborativa per part dels infants. Treball a l'aula, trobada entre centres i ús de l'espai de comunicació web.</p> <p>6) Lectura del pregó dels infants a les festes de Santa Eulàlia. Els infants llegeixen, en acte públic, el Pregó d'inici de la festa d'hivern de la ciutat davant els membres del consistori, l'alcalde i la ciutadania. Acte lúdic-infantil de cloenda.</p>	<p>7) Elaboració dels Manifestos dels Districtes. Infants del mateix districte fan una nova mirada a la realitat més propera.</p> <p>8) Lectura dels Manifestos. Els infants llegeixen el manifest davant els i les representants i tenen l'oportunitat d'interpel·lar-los i establir un diàleg més proper.</p> <p>9) Elaboració de la memòria d'actuació i avaluació amb el professorat participant.</p>

b) Actors implicats

La següent gràfica presenta de forma esquemàtica els agents implicats en el desenvolupament del projecte El Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia:

c) Recursos

Pel que fa als **recursos humans i materials**, cal esmentar que El Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia es lidera des del Departament de Promoció de la Infància i compta amb el suport d'una empresa de serveis. El desenvolupament d'aquesta gestió va sortir a concurs públic el darrer any i es va atorgar per un import anual de 56.315,40€.

Resultats

El Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia ha tingut impacte en relació als **col·lectius destinataris**. Des de la mirada del Departament de Promoció de la Infància, i també segons transmeten les escoles participants, aquest projecte suposa un pas endavant en l'educació en valors i l'exercici del dret a la participació dels nens i les nenes de la nostra ciutat. Els infants entren en contacte directe amb els i les seves representants polítics (alcaldes, alcaldessa, regidors, regidores, consellers tècnics) i accedeixen a espais municipals (Saló de Cent, seus de districte, etc.). En aquest procés, reben l'encàrrec en primera persona de l'elaboració del pregó, lectura pública del mateix i lectures de manifestos en les seus dels districtes.

Així doncs, s'aconsegueix el diàleg i la interpel·lació directa a regidors i regidores. El programa s'ha desenvolupat amb èxit i ha aconseguit una bona acceptació dels centres escolars, que es pot

comprovar en l'alt percentatge de fidelització de participants (veure web <http://elpregodelsinfants.cat/>) i en l'alt nivell de satisfacció de les valoracions tant quantitatives com qualitatives. Tot i així, el projecte té un repte important: el disseny i realització d'una avaluació d'impacte que pogués informar sobre el procés i consolidació de la creació de pensament crític i ciutadania activa.

Aprentatge

Entre les **fortaleses** del projecte destaquen diferents aspectes. D'una banda, la capacitat per concretar a la pràctica un projecte d'educació en valors que, a través de la participació dels infants, reconeix i promociona la seva ciutadania de ple dret. D'altra banda, destaca la feina col·laborativa i en equip, mitjançant les TIC, en la creació del pregó i els manifestos i la mirada crítica sobre la realitat de la ciutat i del seu territori en relació al tema a tractar cada any.

Per la seva banda, el projecte ha trobat **dificultats** (i ha buscat solucions) en els següents aspectes. En primer lloc, el fet que la participació de les escoles sigui voluntària pot generar una fotografia esbiaixada de la realitat escolar de la ciutat. No tots els districtes tenen la mateixa bona participació de les escoles, tot i els esforços realitzats a través reunions informatives i amb els diferents agents implicats. En segon lloc, cal esmentar la major representació d'escoles concertades que d'escoles públiques, degut a que la gestió del temps i els espais de decisions són diferents en cadascuna d'aquestes.

Finalment, pel que fa a la **transferibilitat**, el Pregó dels Infants a les Festes de Santa Eulàlia ha creat una metodologia que podria resultar d'utilitat per a d'altres iniciatives que busquin treballar la participació dels infants. Es tracta d'una metodologia i un seguit d'actuacions inspirades en la Convenció dels Drets dels Infants i que podria ser adaptable a diferents territoris.

Cal mencionar que al desembre de 2017 aquesta pràctica ha obtingut el **Segell de qualitat (SQ)** del Consell d'Innovació Pedagògica (CIP) de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Informació pràctica

Promogut/Impulsat per: Departament de Promoció de la Infància

Professional/tècnic referent: Glòria Martínez – Telèfon 934132705 - gmartinez@bcn.cat

Documentació disponible:

Document	Tipus	Data
Web d'El pregó dels Infants a les festes de Santa Eulàlia http://www.elpregodelsinfants.cat/	web	Cursos del 2015 a 2022
Triptic de difusió del programa	pdf	2023
Cartell de difusió del programa	pdf	2023
Guies pedagògiques del curs 2022-23	pdf	2023

Evolució

Actualització a setembre del 2022

Actualment s'ha incorporat també l'alumnat de 6è.

Igualment s'aplica un qüestionari d'impacte adreçat a l'alumnat i les valoracions i l'increment del coneixement dels drets dels infants és molt destacable.

Pel que fa a la **transferibilitat** s'han fet diverses reunions de coordinació presencials i telemàtiques per donar a conèixer el projecte; així mateix s'han fet formacions, presentacions a Congressos i Jornades. Tanmateix apareix a la convocatòria unificada de programes i de capacitació d'equips educatius del Consorci d'Educació de Barcelona.